

CROSSBORDERJURISTS (SINIR AŞAN HUKUKŐULAR) DERNEĞİ
HUKUKSUZLUKLARI ARAŞTIRMA VE ANALİZ KURULU (HAAK)

KEMAL KARANFİL VE DİĞERLERİ KARARI

(Başvuru Numarası: 2021/4)

Karar Tarihi: 01/11/2021

I. BAŞVURU KONUSU VE İNCELEME SÜRECİ

1. Başvuru, başvurucular hakkındaki kamu görevinden ihraç edilme işlemi ve ceza soruşturması işlemine temel teşkil eden Ankara Cumhuriyet Savcısı Serdar Coşkun tarafından düzenlenen 16.07.2016 tarihli tutanak ve aynı tarihli talimatın ulusal ve uluslararası hukuk kurallarına aykırı olması nedeniyle, adı geçen olaydaki hukuksal sorumluluk durumlarının belirlenmesi talebine ilişkindir.
2. Crossborder Jurists (Sınır Aşan Hukukçular) Derneği tüzüğüne verdiği yetkiye dayanılarak, dernek bünyesinde kurulan Hukuksuzlukları Araştırma ve Analiz Kurulu (HAAK) başvuruya ilişkin hukuki görüş ortaya koymak üzere konuyu gündemine alarak değerlendirmiştir.
3. Raportör tarafından yapılan esasa ilişkin inceleme neticesinde hazırlanan raporla birlikte dosya incelenmiş, cevap verme ve olayla ilgili bilgi ve belge sunma hususunda hukuka uygun her türlü çaba gösterilmiştir. Bu çerçevede HAAK tarafından savcı Serdar Coşkun hakkında hazırlanan sorular sosyal medya hesaplarından paylaşılmış, ayrıca kendi şahsi mail hesapları ile üye olarak görev yaptığı Yargıtay Başkanlığı mail hesaplarına söz konusu sorular iletilerek kendisine uygun bir süre tanınmıştır. Ancak gerek Serdar Coşkun ve gerek Ankara Başsavcılığı ve gerekse Yargıtay Başkanlığı tarafından sorulan sorular, iddia, belge ve sair verilere yönelik herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

İncelemenin Kapsamı

4. Kurul rapor hazırlarken; eldeki belgelerin görüş bildirmeye yeterli olup olmadığı, işlemde hukuksal isabet bulunup bulunmadığı, hukuka aykırı olduğu mütalaa edilen işlemlerdeki isabetsizliğin yargısal ve idari takdir hakkı dahilinde kabul edilebilecek hatalardan olup olmadığı, olağan kabul edilemeyecek veya hukuka aykırı olduğuna kanaat getirilen yargısal işlemlerde dahil bulunanların mer'î Türk Hukukuna göre idari/cezai/tazmini sorumluluklarının bulunup bulunmadığının tespitinde olağanüstü hassasiyet göstermiştir.
5. Başvuru formları ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:
6. 15 Temmuz 2016 tarihi akşam saatlerinde Türkiye'de bir askeri darbe teşebbüsü vuku bulmuştur.
7. Anılan tarih itibarıyla başvurucular Türkiye'nin değişik adliyelerinde hâkim, savcı ya da Yargıtay tetkik hâkimi olarak görev yapmaktadır.
8. Aynı gece Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, başvurucunun da içerisinde bulunduğu 2745 hâkim-savcı hakkında Darbeye Teşebbüs ve Terör Örgütü Üyeliği suçlarından ötürü ceza soruşturması başlatılmıştır.
9. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) tarafından ertesi gün öğle saatlerinde yapılan toplantıda başvurucunun da içerisinde bulunduğu 2745 hâkim-savcı hakkında Görevden Uzaklaştırma kararı verilmiştir.
10. Eşzamanlı olarak Başvurucularla birlikte 2745 hakim ve savcı hakkında Türkiye'nin değişik Cumhuriyet savcılıklarında gözaltına alınma kararı verilmiş, gözaltına alınanlar çeşitli illerdeki Sulh Ceza Hakimleri tarafından "hükümeti devirmeye ve anayasal düzeni

cebren ilgaya teşebbüs” suçundan tutuklanmıştır. Başvurucular dahil hiç bir hakim ve savcı hakkında adı geçen suçtan kamu davası açılmamıştır. Aksine bu suçtan takipsizlik kararı verilerek “silahlı terör örgütüne üye olmak” suçundan haklarında kamu davası açılmıştır. Açılan ceza davaları, başvurucuların itiraz, istinaf ya da temyiz talepleri eşliğinde Türk adli yargısının çeşitli kademelerinde devam etmektedir.

11. HSYK tarafından alınan 24.08.2016 tarihli karar ile içinde başvurucuların da bulunduğu 2847 hakim ve savcı hakkında “meslekte kalmalarının uygun olmadığına ve meslekten çıkarılmalarına” karar verilmiş, karara ekli listede başvurucuların ismi de yer almıştır.
12. Bu karara karşı başvurucuların da içinde bulunduğu tüm hâkim ve savcılar tarafından yapılan itiraz HSYK Genel Kurulunun 29.11.2016 tarihli kararı ile kesin olarak reddedilmiştir.
13. Bunun üzerine başvurucular tarafından her iki HSYK kararına karşı Türk idari yargısının değişik kademelerinde devam eden itiraz, temyiz süreci ya da Anayasa Mahkemesinde devam eden bireysel başvuru süreçleri devam etmektedir.

İncelemeye Konu Tutanak ve Talimat

14. Kurulumuz yaptığı incelemede; 15 Temmuz 2016 tarihinde meydana gelen militarist girişimle eş zamanlı başvurucular hakkındaki ceza soruşturmalarının da, açığa alma işleminin de Ankara savcısı sıfatıyla Serdar Coşkun imzasıyla düzenlenen 16.07.2016 tarih saat 01.00 da düzenlenen bir sayfadan ibaret tutanağa ve Emniyet Genel Müdürlüğüne hitaben yazdığı aynı tarihli bir talimata dayanılarak başlatıldığı belirlenmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

Birinci Tutanağın (16.07.2016 tarih saat 01.00 ibareli) Şekil Açısından Sıhhatinin İncelenmesi

15. Bu çalışmanın konusu; çok ağır suçlamaların dayandırıldığı bu iki belgenin olay tarihinde yürürlükte bulunan mevzuat çerçevesinde değerlendirilmesi ve buna bağlı olarak varsa imzacısının sorumluluğunun tespiti. Değerlendirme; belgelerin usule uygunluğu, imzacısının yetki ve görevi, içeriklerinin doğruluğu açısından ele alınmıştır.
16. “Tutanak” başlıklı bir sayfadan ibaret belge incelendiğinde aşağıdaki tespitler yapılmıştır:
17. Tarih ve saat bilgileri tutanağın en sonunda bilgisayardan çıkan metinden farklı olarak elle yazılmış bulunmaktadır. Serdar Coşkun basına verdiği demeçlerde (<https://www.posta.com.tr/yazarlar/nedim-sener/15-temmuzu-sarsacak-belge-2087171>) “saat 01.00’ın tutanak yazımının başlama saati olduğunu, yazımın saat 07.00’da bittiğini” ifade etmiştir.
18. El yazısıyla metnin en sonuna yazılmış tarih ve saat bilgilerinin tutanak yazılmaya başlamadan yazılması olayın akışına aykırılık arz etmektedir. Kaldı ki tarih ve saat yazısı ile el yazısıyla yazılmış ve tutanağın altına dercedilmiş “RE’SEN” şeklindeki notun aynı kalemin ürünü olduğu ilk bakışta rahatlıkla fark edilebilmektedir. Bu tür tutanaklarda yazmaya başlama saatinin tutanağın başlangıcında, ilk cümlede yer alması, bitiş saatinin

ise tutanağın sonunda yer alması esastır. Tutanağın sonunda elle yazılmış zaman bildiren yazım, aksi kanıtlanmadıkça tutanağın bitiş saatine işaret eder.

19. Bir an için tutanağın saat 01.00' da yazılmaya başlandığını, olayların bildirilmesiyle birlikte yazım sürecinin 6 saat devam ettiği varsayılsa bile olayların tutanağa yazılış sırası ile gerçek kronolojik sıralarının uyuşmaması dikkat çekicidir.
20. Ayrıca vahamet arzeden ve suçüstü hükümlerine göre derhal adli soruşturma gerektiren darbe girişimi için ilk eylemin gerçekleşmesi yeterlidir. Serdar Coşkun'un anlatımının doğru olduğu kabul edildiğinde, olayın bir soruşturma gerektirip gerektirmediğini tespit etmek için tam 6 saat bekledikten sonra karar vermiştir. Üstelik bu altı saat sonunda bile hala bu soruşturmaya bir numara verilmemiş olduğu görülmüştür.
21. UYAP ortamında yazılmadığı anlaşılan tutanağın nerede, hangi bilgisayarda, kim tarafından yazıldığı açık değildir. *“Soruşturma aşamasında yapılan işlemlerin tutanağa bağlanması”* başlıklı Ceza Muhakemesi Kanununun (CMK) 169. Maddesi tam olarak bu konuya temas etmektedir. Maddenin 2. Bendinde *“Her soruşturma işlemi tutanağa bağlanır. Tutanak, adli kolluk görevlisi, Cumhuriyet savcısı veya sulh ceza hâkimi ile hazır bulunan zabıt kâtipi tarafından imza edilir.”* denmektedir. Takiben 4. bentte *“Tutanak, işlemin yapıldığı yeri, tarihi, başlama ve bitiş saatini ve işleme katılan veya ilgisi bulunan kimselerin isimlerini içerir.”* hükmü gelmektedir. Bu şartlarla hazırlanan *“Tutanak”*; yargısal işlemlerde aksi kanıtlanmadıkça delil değeri olan bir evraktır. Bu unsurların her biri delil değerini usulen güçlendiren, bulunmaması halinde ise aynı oranda eksilten unsurlardır. Bu tip belgeler; iddianame, takipsizlik kararı, gözaltına alma emri gibi Savcının tek başına imzalayacağı evraklardan değildir. Savcının dikte etmesiyle tıpkı ifade tutanağında olduğu gibi kâtip tarafından zapta geçirilip birlikte imzalanması gereken bir belgedir. Bu nedenle kâtipin de imzasının bulunması zorunlu ve gereklidir. Günün olağanüstü koşulları nedeniyle kâtip olmayan bir kişi tarafından yazılmış ise bunun sebebinin tutanağa yazılması, yazan kişinin isim ve imzasına yer verilmesi gerekirdi.
22. Sadece bir kişinin imzasını taşıyan; nerede, hangi bilgisayarda, kim tarafından, hangi zaman diliminde yazıldığı açık olmayan bir belge CMK'nun kabul ettiği anlamda aksinin ispatlanması gereken bir değere sahip değildir. Aksine, eksik unsurları olan ve bu derece zayıf bir belgede yazılanların doğruluğunun imzacısı tarafından kanıtlanması gerekir. Bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde şekil unsurları açısından tutanağın bariz bir şekilde usule aykırı olduğu görülmektedir.

Birinci Tutanağın (16.07.2016 tarih saat 01.00 ibareli) İçerik Açısından Sıhhatinin İncelenmesi

23. İçerik açısından incelendiğinde, Tutanakta *“Ankara’da 15/07/2016 günü saat 21.00 sıralarında bir kısım askeri birliklerde hareketlilik başladığı, aynı saatlerde İstanbul’daki Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet Köprüleri’nin jandarma kuvvetleri tarafından ulaşıma kapatıldığı”* şeklinde bilgi verilmiş olmasına rağmen, daha sonra yapılan tespitlerde İstanbul’da köprülerin kapatılmasının tamamen farklı saatte, 22.30 civarlarında gerçekleştiği belirlenmiştir.
24. Ayrıca tutanakta; *“Ankara Yenimahalle’deki Milli İstihbarat Teşkilatı binalarının askeri birliklerce kuşatıldığı, MİT ile kuşatan askeri birliklerin çatışmaya girdiği... Gölbaşı’nda Özel Kuvvetler Komutanlığı’nın bombalandığı... Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığı’nın hava saldırısına uğradığı... savaş uçaklarının halkın toplandığı yerlerde ses bombaları*

patlatıp kişileri yıldırmaya çalıştığı” şeklinde ifadeler yer almaktadır. Ancak, Darbe girişimine dair yapılan hiç bir soruşturma kapsamında, TBMM’nin yaptığı araştırmada, MİT tarafından sunulan bilgi ve belgelerde (helikopterle ateş açıldığı belirtilmesine karşılık), MİT binasına yönelik bir kuşatma, bu kuşatma üzerine karşılıklı bir çatışma, Özel kuvvetler Komutanlığına herhangi bir saldırı, Emniyet İstihbarat Dairesine yönelik herhangi bir eylem olduğuna dair hiç bir bilgi ve belgeye rastlanmamıştır.

25. Olay gecesi muhtemel karmaşıklıklardan dolayı ifade etmede yanlışlıklar olma ihtimali her durumda göz ardı edilememelidir. Ancak, “kuşatma” “Gölbaşındaki Özel Kuvvetler”, “Emniyet İstihbarat”, “ses bombası” gibi somut, alamet-i farikası bulunan, varlığı yazanın şahsi meşhuratına ve tanıklığına dayanabilen ifadelerin herhangi bir karmaşadan yada zihni teşevvüsten kaynaklanmayacağı açıktır. Dolayısıyla tutanakta yer verilen bu ifadelerin gerçek dışı olduğu kanaati hasıl olmuştur.
26. Türk Ceza Kanununun “Resmi Belgede Sahtecilik” başlığını taşıyan 204. Maddesinin ilk iki bendinde “(1) Bir resmi belgeyi sahte olarak düzenleyen... kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Görevi gereği düzenlemeye yetkili olduğu resmi bir belgeyi sahte olarak düzenleyen... kamu görevlisi üç yıldan sekiz yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” hükmü bulunmaktadır.
27. Yazılı bir içeriğe sahip, hak doğuran, bir hakkı ortadan kaldıran, kanıt aracı olarak kullanılan, hukuki sonuç doğurmaya elverişli yazılar resmi belge olarak kabul edilir. Tamamen sahte belge üretmek, bir belge de değişiklik yapmak bu suçun en tipik örneklerindedir. Ancak yasa koyucu maddenin gerekçesinde özellikle kamu görevlileri tarafından sıkça gerçekleştirilen bir eylemi de resmi belgede sahtecilik olarak kabul etmiş, bu anlayış Yargıtay tarafından da istikrarlı bir şekilde benimsenmiştir. Buna göre; kamu görevlisinin gerçeğe aykırı olarak bir olayı kendi huzurunda gerçekleşmiş gibi göstererek belge tanzimi “resmi belgede fikri sahtecilik” olarak kabul edilmiş ve aynı madde hükmünce yaptırım altına alınmıştır. Somut olayda meydana gelmemiş olayların tutanağa gerçekmiş gibi yazılması suretiyle fikri sahtecilik suçu işlendiği kanaatine varılmıştır.

İkinci Tutanağın (yargı mensuplarının tutuklanmasına yönelik) Şekil ve Esas Yönünden İncelenmesi

28. Çalışmaya konu ikinci belge; “Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Anayasal Düzene Karşı İşlenen Suçlar Bürosu” nca Emniyet Genel Müdürlüğüne 16.07.2016 tarihinde yazılan ve Ankara savcısı sıfatıyla Serdar Coşkun imzasını taşıyan yazıdır. Bu yazıda bütün Cumhuriyet Savcılıklarıyla irtibata geçilerek, yazıya ekli listede isimi bulunan hakim ve savcıların ev, iş yeri ve araçlarının aranması; gözaltına alınmaları ve tutuklanmalarının sağlanması şeklinde talimat verildiği görülmektedir. Benzer bir talimatın Yargıtay, Danıştay ve HSYK üyeleri hakkında da verildiği, başvuru dosyalarında yer alan belgelerden anlaşılmıştır.
29. Yazının başında “Soruşturma No” yazılmış olduğu halde, karşısında herhangi bir numara yazılmamış olması, olağan olmasa da, bir ihmâl olarak kabul edilebilir. Ancak bu ihtimalde dahi Türk Ceza Yargılama sisteminde öngörülme-yen usuli işlemlerin uygulandığı görülmektedir.
30. Soruşturma kapsamında Cumhuriyet Savcısının görev ve yetkileri CMK’nun 160 ve 161. Maddelerinde açıkça ifade edilmiştir. Buna göre her cumhuriyet savcısının “doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı” yapabileceği hükme bağlanmıştır. Bu kolluk görevlileri İlgili Savcının çalıştığı bölgedeki

Adli Kolluk görevlileridir. Bir Cumhuriyet savcısı kendi yetki alanı dışında bir araştırma yapmak istediğinde artık muhatabı Kolluk değil, ilgili yer başsavcılığıdır. Emniyet Genel Müdürlüğü üzerinden Türkiye'nin tüm Savcılıklarına mahiyeti belli olmayan (talimat ya da ihbar) talep yazısı gönderilmesi, Ceza Muhakemesi kanununda yer alan bir dizi koruma tedbirinin uygulanmasının istenmesi hukuki dayanaktan yoksundur. Bu durum, sadece kanunun açık ihlali değil, aynı zamanda görev sınırlarının da aşılmasıdır. Günün olağanüstü koşulları hukukun en temel kurallarının aşılmasını mazur göstermez.

31. Bu gerçeğe rağmen, yazının içeriğinden açıkça anlaşıldığı üzere; yazanın nihai hedefi tüm Cumhuriyet Başsavcılıklarına bu yazının ulaştırılmasıdır.
32. Ceza Muhakemesi kanunu anlamında bir Cumhuriyet Savcılığından başka Cumhuriyet Savcılığına soruşturmayı tamamen sonlandıran görevsizlik ve yetkisizlik kararları dışındaki yazılar çeşitli amaçlarla yazılabilir. İncelmeye konu yazı içeriği itibariyle ancak "talimat", ya da "suç ihbarı" olabilir.
33. Suç ihbarı halinde, görev ve yetkisi olmayan Savcılık, yetkili ve görevli Savcılığa gereği için bilgi verir, ancak yapılacak işlemler hakkında herhangi bir talimat veremez. Yazının son cümlesinde "*yapılan soruşturma işleminin sonucunun bildirilmesi*" istendiğine göre yazı "ihbar" niteliğinde değildir.
34. Talimat ise, yazan Savcılığın daha önce başlattığı ve halen sürdürdüğü soruşturmayı tamamlayabilmek için yaptığı araştırmalar kapsamında bir talepte bulunmasından ibarettir. Koruma tedbirleri talep eden bir yazının "talimat" olduğu kuşkusuzdur. Her talimat evleviyetle başlatılmış ve soruşturma numarası almış bir soruşturma gerektirir. Somut olayda Ceza Muhakemesi kanununun neredeyse öngördüğü tüm koruma tedbirlerinin (yakalama, gözaltına alma, tutuklama, arama, eşyalara el koyma, dijital verilerin incelenmesi, yurt dışı yasağı konulması) uygulanması talimatını içeren yazının herhangi bir soruşturma numarası içermemesi talimatın başlı başına hukuken kayda değer olmaktan çıkarmaya yeterlidir.
35. Diğer yandan soruşturmanın muhatabı olan Hâkim ve Savcıların soruşturması Anayasa ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu'na göre özel usullere tabidir. Zira yargı mensupları hakkında yürütülecek ceza soruşturmaları, soruşturmaya konu suçun görev suçu ya da şahsi suç olup olmamasına göre farklı usullere göre yürütülmelidir. Herhangi bir Başsavcılığın bir hakim veya savcı hakkında doğrudan soruşturma açabilmesi, işlenen suçun "ağır cezalı suçüstü" halinde mümkündür. Böyle bir durumda dahi, soruşturmayı başlatan savcılığın "*ağır cezalı suçüstü hali*"ne dair bir tespitin bulunması gereklidir. Tüm bu hallerde soruşturmanın sadece numarası (Örn: 2016/ 10000) değil, "*ağır cezalı suçüstü hali*"nin gerçekleştiği kabul edilse dahi, soruşturmanın şahsileştirme yapılarak yargı mensuplarına yönelik olduğunu belirten ve tüm Cumhuriyet Savcılıklarında kullanılan özel kısaltma (Örn: 2016/ 10000-Bk; Hk...) veya sayıların (Örn: 2016/ 10000-10) bulunması gereklidir.
36. Ancak, Anayasanın Hâkim ve Savcılarının soruşturulabilmesi için öngördüğü "*mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre*" kabul ettiği güvencelerin görmezden gelindiği görülmüştür. Sadece Soruşturma açılması değil, Hâkimler ve Savcılar Kanununun yakalama, gözaltına alma, tutuklama, arama, eşyalara el koyma, dijital verilerin incelenmesi, yurt dışı yasağı konulması gibi tedbirler ilişkin 82-85-88-93 maddelerinde ki hükümler bilinçli şekilde göz ardı edilmiştir.

37. Yukarıda yer verilen her türlü yasal prosedürü ve teminatları bertaraf edilebilmek için; diğer değişle, hâkim ve savcıların soruşturulabilmesi, yakalanabilmesi, gözaltına alınabilmesi, tutuklanabilmesi için yazıya eklenen listede ismi bulunan 2745 kişinin tümünün, hiç bir delil, iz, emare bulunmadığı halde TCK'nun 309. maddesine temas eden Anayasayı ihlal suçu işlediği yazılmıştır.
38. Başvurucular tarafından ibraz edilen soruşturma dosyaları üzerinde ve açık kaynaklarda yaptığımız inceleme sonrasında, haklarında soruşturma açılan hâkim ve savcıların isimlerinin yer aldığı "liste" ve Ankara savcısı tarafından hazırlanan "tutanak" haricinde, iddia edilen "Anayasayı İhlal Suçu"na ilişkin başkaca hiç bir belge ve bilgi bulunmadığı görülmüştür.
39. İçinde başvurucuların da yer aldığı hâkim ve savcılar hakkında TCK'nun 309 maddesine temas eden Anayasayı İhlal (kamuoyunda kullanılan tabirle "darbe") suçundan "Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar" verilmiştir.
40. Başvurucular ve diğer hâkim savcılar haklarında, üzerlerine atılı suçlamayı haklı gösterebilecek hiçbir delil olmadan toplu suçlama yapıldığı, aksi iddia edilemeyecek şekilde, açıklığa kavuşmuştur.
41. Bu gerçeğe rağmen, bu iddiayı içeren talimat hakkında isabetli bir değerlendirme yapabilmek için TCK'nun 309. Maddesine tam olarak yer vermek gerekir: *"(1) Cebir ve şiddet kullanarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının öngördüğü düzeni ortadan kaldırmaya veya bu düzen yerine başka bir düzen getirmeye veya bu düzenin fiilen uygulanmasını önlemeye teşebbüs edenler ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılırlar.(2) Bu suçun işlenmesi sırasında başka suçların işlenmesi halinde, ayrıca bu suçlardan dolayı ilgili hükümlere göre cezaya hükmolunur."*
42. Görüldüğü üzere bu suçun işlenmesinin ilk koşulu "cebir ve şiddet"tir. Yani farklı il ve ilçelerde görevli 2745 yargı mensubunun ayrı ayrı ya darbe girişimine silahla katılması, darbeyi organize etmesi, azmettirmesi ya da herhangi bir şekilde yardımda bulunması gerekir. Asgari hukuk bilgisi ve soruşturma yapma tecrübesine sahip herkesin kolaylıkla anlayabileceği açıklıkta bu şart gerçekleşmemiştir. O an darbe girişimiyle ilgili her türlü bilgi kendisine ulaşan, hatta bu konuda bir tutanak düzenleyen kişinin bu durumu evleviyetle bilmesi beklenir.
43. Bu "olmazsa olmaz" unsur bulunmadığı halde 2745 hâkim ve savcının TCK'nun 309. maddesindeki suçla suçlanması, gerçeğe aykırı olarak bir olayı kendi huzurunda gerçekleşmiş gibi göstererek belge tanzimi niteliğinde olup "resmi belgede fikri sahtecilik" (TCK 204/2) suçu oluşturmaktadır. Ayrıca *"İşlenmediğini bildiği bir suçu, yetkili makamlara işlenmiş gibi ihbar eden ya da işlenmeyen bir suçun delil veya emarelerini soruşturma yapılmasını sağlayacak biçimde uydur"* mak suretiyle TCK'nun 207. Maddesine temas eden "suç uydurma" suçunun da işlendiği açıktır.
44. Yazı ekinde yer alan isim listesinin nasıl ve kim tarafından hazırlandığı, Ankara savcısı Serdar Coşkun'a hangi kurum tarafından ulaştırıldığı başvurucuların dosyalarından anlaşılmamaktadır. Ancak 23 Mayıs 2016 tarihinde vefat ettiği halde Bandırma eski Savcısı Ahmet Biçer'in isminin de bu listede yer alması, bu listenin en azından 2016 yılı Nisan ayında hazır olduğu konusunda açık fikir vermektedir.

45. Yine başvuruçuların bazılarının soruşturma dosyasındaki yer alan isim listelerinin en sağ sütunda, yargı mensuplarının isimlerine ek olarak eşlerinin isimleri ve görev yerleri ile vatandaşlık numaralarının da bulunduğu bir bölüm olduğu tespit edilmiştir.
46. Birer sayfadan ibaret tutanak ve talimatın pek çok gramer ve içerik hatası ihtiva ettiği bir ortamda; muntazam bir şekilde tanzim edilmiş 2745 hâkim ve savcı ile eşlerinin ayrıntılı kimlik, adres ve görev bilgilerinin yer aldığı listenin önceden hazır olduğu her türlü tereddütten uzaktır.
47. Bu tespitler çerçevesinde Ankara Cumhuriyet savcısı olan Serdar Coşkun'un yazısına eklediği listenin oluşumunun TCK'nun 135/1-2 ve 137/1-a maddelerine temas eden kamu görevlisinin kişisel verileri "... kişilerin siyasi, felsefi veya dini görüşlerine..." göre hukuka aykırı kaydetmesi suçuna temas etmektedir.

III. ANKARA SAVCISI SERDAR COŞKUN'UN HUKUKİ SORUMLULUĞUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ VE SONUÇ

48. Başvuruçuların talebi doğrultusunda yapılan inceleme sonucunda, olay tarihinde Ankara Cumhuriyet Savcısı olarak görev ifa eden Serdar Coşkun'un 16.07.2016 tarihinde askeri darbe girişimine dair düzenlemiş olduğu tutanağın, aynı tarihte yürürlükte bulunan Türk Ceza ve Ceza Muhakemesinin amir hükümlerine aykırı düzenlendiği, gerçeğe aykırı bilgiler içerdiği ve bu suretle sahte resmi belge niteliğinde olduğu kanaatine varılmıştır.
49. Aynı tarihte 2745 hâkim ve Cumhuriyet savcısına yönelik soruşturma ve koruma tedbirleri isteği içeren talimatın görev ve yetki sınırlarını aştığı, yasanın ön gördüğü unsurları içermediği, dayanaktan yoksun olduğu, gerçeğe aykırı veriler içerdiği; bu suretle sahte düzenlenmiş resmi belge niteliğinde olduğu ve suç uydurmada kullanıldığı tespit edilmiştir.
50. Ayrıca bu talimat ekinde yer verilen isim listesindeki verilerin, soruşturmanın amacıyla ilgisi bulunmayan kişisel verilerin hukuka aykırı kaydedilmesi niteliğinde olduğu belirlenmiştir.
51. Yukarıda yer verilen gerekçeler ve kabule göre, Başvuruçuların 16.07.2016 tarihinde anayasayı ihlal suçundan soruşturulup tutuklanmalarına, eş zamanlı olarak açığa alınmalarına gerekçe yapılan iki adet belgenin düzenleyicisi Ankara Cumhuriyet Savcısı Serdar Coşkun'un muhtemel hukukî sorumlulukları Kurulumuzca aşağıdaki gibi tespit edilmiştir:

A. Ceza Hukuku Bağlamında Sorumluluğu

52. "Tutanak" başlıklı bir sayfadan ibaret belgenin içeriğinde yer verilen bir kısım olayların hakikate aykırı şekilde gerçekleşmiş gibi gösterilerek tanzim edilmesi nedeniyle TCK'nun 204/2 maddesi sevkiyle Serdar Coşkun hakkında "RESMÎ BELGEDE FİKRİ SAHTECİLİK" suçundan soruşturma başlatılması gerektiği,
53. "Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Anayasal Düzene Karşı İşlenen Suçlar Bürosu tarafından Emniyet Genel Müdürlüğüne 16.07.2016 tarihinde yazılan ve Serdar Coşkun imzasını taşıyan yazıda herhangi bir delil, veri, iz, emare ya da şüphe bulunmadığı halde 2745 kişinin tümü için TCK'nun 309. Maddesine temas eden anayasayı ihlal suçlaması yapılmasının TCK'nun 204/2 maddesine temas eden "RESMÎ BELGEDE

SAHTECİLİK” ve aynı yasanın 207. Maddesine temas eden “**SUÇ UYDURMA**” suçü çerçevesinde soruşturma başlatılması gerektiği,

54. Talimat ekinde yer verilen isim listesinden dolayı TCK’nun 135/1-2 ve 137/1-a maddelerine temas eden kamu görevlisinin “**KİŞİSEL VERİLERİ HUKUKA AYKIRI KAYDETMEŞİ SUÇU**” çerçevesinde soruşturma başlatılması gerektiği,
55. Tutanak ve talimata istinaden daha sonra yapılan işlemlerden dolayı ya da bu tutanak ve talimatın hazırlanışı sırasında ve öncesinde yapılanlardan dolayı sorumluluk tespiti bu çalışmanın kapsamında yer almamakla birlikte; sözü edilen hususlarda kurulumuza yapılan başvurular çerçevesinde ayrıca değerlendirme yapılmasının uygun olduğu,

B. Disiplin Hukuku Bağlamında Sorumluluğu

56. Anayasa ve uluslararası sözleşmeler ve olay tarihinde mer’i yasalardan kaynaklı yükümlülüklerini yerine getirmeye Serdar Coşkun hakkında Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından, **MESLEKTEN İHRAÇLARINI KONU ALAN** bir disiplin soruşturması yapılması gerektiği,

C. Özel Hukuk Bağlamında Sorumluluğu

57. Başvurucuların, maddi ve manevi zararlarının tazmini bağlamında Devlet aleyhine açılacak davalar sonucunda Devlet’in tazminat ödemesine karar verilmesi halinde, **TAZMİNAT TUTARININ SERDAR COŞKUN’DAN TAHSİLİNİN** gerektiği,

Sonucuna varılmıştır.

Yaptığımız değerlendirme, ismi yazılı eski Ankara savcısı, halen Yargıtay üyesi olarak görevli Serdar Coşkun’un gıyabında yapılmıştır.

Söz konusu yargı mensubu, doğrudan veya temsilcileri vasıtasıyla değerlendirmelerimize ve vardığımız sonuçlara itiraz etme hakkına sahiptir.

Böylesi bir itiraz gerçekleştiğinde, yapılan itiraz ve sunulan bilgi ve belgeler kamuoyu ile paylaşılacak ve kararımız yeniden gözden geçirilerek tamamen veya kısmen değiştirilebilecektir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

ÜYE

ÜYE

ÜYE